

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**
Wersja arkusza: **X**

Z.04-X-15.08

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2015
CZEŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Od kilku tygodni mężczyzna choruje na reumatoidalne zapalenie stawów z bólami, sztywnością i obrzękiem stawów rąk i nóg. Wykazuje niechęć do wykonywania czynności samoobsługowych i wychodzenia na spacer. Takie zachowanie jest skutkiem

- A. braku aktywności.
- B. braku zainteresowań.
- C. pogorszenia stanu zdrowia.
- D. przyjmowania dużych dawek leków.

Zadanie 2.

Mężczyzna po amputacji urazowej kończyny prawej dolnej uskarża się na bezsenność i brak apetytu. Trudności te najbardziej świadczą o zaburzeniach

- A. trawienia.
- B. aktywności.
- C. osobowości.
- D. adaptacyjnych.

Zadanie 3.

Opiekun medyczny zmierzył chorej temperaturę ciała, tętno i ciśnienie tętnicze krwi. Którą metodę zbierania danych wykorzystał?

- A. Pomiaru.
- B. Wywiadu.
- C. Obserwacji.
- D. Dokumentacji.

Zadanie 4.

Drżenia mięśniowe, zawroty głowy, niepokój i nadmierna potliwość u chorej na cukrzycę mogą świadczyć

- A. o infekcji.
- B. o hipoglikemii.
- C. o hiperglikemii.
- D. o odwodnieniu.

Zadanie 5.

Pacjentka ze stomią krępuje się z powodu wydalania dużej ilości gazów. Opiekun medyczny w tej sytuacji powinien zaproponować jej ograniczenie spożywania pokarmów

- A. płynnych.
- B. papkowatych.
- C. wzdymających.
- D. lekkostrawnych.

Zadanie 6.

Kobieta w starszym wieku, która ma problemy w samodzielnym poruszaniu się, została przyjęta na oddział wewnętrzny z powodu trudności w oddychaniu. Opiekun zauważył, że pacjentka niechętnie rozmawia z innymi chorymi, ale zadaje dużo pytań personelowi odnośnie swojego stanu zdrowia. Opisana sytuacja może świadczyć

- A. o braku akceptacji swojej sytuacji zdrowotnej.
- B. o gwałtownym pogorszeniu stanu zdrowia pacjentki.
- C. o braku umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych.
- D. o zbyt małym poziomie wiedzy pacjentki odnośnie swojego zdrowia.

Zadanie 7.

Głównym celem mycia głowy u pacjenta leżącego w łóżku, oprócz poprawy samopoczucia podopiecznego, jest

- A. utrzymanie w czystości skóry głowy i włosów, poprawienie funkcji skóry głowy.
- B. utrzymanie w czystości skóry głowy i włosów, likwidacja zmian patologicznych.
- C. zapewnienie pacjentowi estetycznego wyglądu.
- D. usunięcie złuszczonego naskórka.

Zadanie 8.

Wskazaniem do ułożenia pacjenta w pozycji wysokiej jest zdiagnozowanie u niego

- A. bólu.
- B. duszności.
- C. zasinienia warg.
- D. niedowładu połowicznego.

Zadanie 9.

U pacjentki ze złamaną miednicą zabronione jest wykonanie przez opiekuna

- A. mycia włosów.
- B. mycia całego ciała.
- C. ułożenia w pozycji na boku.
- D. ułożenia w pozycji na plecach.

Zadanie 10.

Pacjentowi po wypadku komunikacyjnym lekarz zalecił leżenie w łóżku w pozycji płaskiej, bez możliwości obracania się na boki. Do podawania mu napojów opiekun powinien zastosować

- A. łyżkę.
- B. słomkę.
- C. butelkę.
- D. pojniczek.

Zadanie 11.

Pacjent z reumatoidalnym zapaleniem stawów odczuwa ból w stawach obu rąk i stawie skokowym prawym. Pacjent w okresie zaostrzenia objawów powinien przebywać w łóżku. W której pozycji należy go ułożyć?

- A. Na prawym boku z głową odchyloną ku dołowi, z nogami wyprostowanymi.
- B. Wysokiej, ze zgiętymi stawami łokciowymi w przywiedzeniu i wałkiem włożonym pod kolana.
- C. Na lewym boku leżąc na dużej poduszce, z nogami zgiętymi we wszystkich stawach i małą poduszką włożoną pod staw skokowy.
- D. Na wznak z małą poduszką pod głową, kończyny górne wyprostowane w lekkim odwiedzeniu i rotacji zewnętrznej oraz z małą poduszką włożoną pod prawy staw skokowy.

Zadanie 12.

Myjąc całe ciało chorej leżącej opiekun medyczny powinien zmienić wodę w misce przed umyciem

- A. krocza.
- B. twarzy.
- C. kończyn górnych.
- D. pleców i pośladków.

Zadanie 13.

Leżący 81-letni pacjent od 15 lat choruje na chorobę Parkinsona. Ma trudności z połykaniem pokarmu i z utrzymaniem sztućców podczas posiłków. Którą pozycję powinien zaproponować opiekun pacjentowi w czasie posiłku?

- A. Bezpieczną.
- B. Siedzącą z głową lekko odchyloną na lewy bok.
- C. Boczną z głową lekko przygiętą do klatki piersiowej.
- D. Siedzącą lub półsiedzącą z głową lekko przygiętą do klatki piersiowej.

Zadanie 14.

Wskaż właściwą kolejność czynności podczas toalety jamy ustnej u podopiecznego z protezą zębową.

- A. Umycie rąk, przygotowanie sprzętu, założenie rękawiczek, wyjęcie protezy zębowej, pędzlowanie jamy ustnej, umycie i włożenie protezy, uporządkowanie przyborów, udokumentowanie zabiegu.
- B. Przygotowanie sprzętu, wyjęcie i umycie protezy zębowej, umycie rąk, założenie rękawiczek, pędzlowanie jamy ustnej, uporządkowanie przyborów, założenie protezy, udokumentowanie zabiegu.
- C. Założenie rękawiczek, wyjęcie protezy zębowej, przygotowanie sprzętu, umycie i włożenie protezy, umycie rąk, pędzlowanie jamy ustnej, udokumentowanie zabiegu, uporządkowanie przyborów.
- D. Założenie rękawiczek, przygotowanie sprzętu, wyjęcie protezy zębowej, pędzlowanie jamy ustnej, uporządkowanie przyborów, udokumentowanie zabiegu, umycie i włożenie protezy, umycie rąk.

Zadanie 15.

W celu umycia krocza pacjentki chorej i niesamodzielnej należy przygotować basen, mydło, myjkę, wodę

- A. w dzbanku.
- B. w misce, dwa ręczniki.
- C. w dzbanku, dwa ręczniki.
- D. w misce, wodę w dzbanku, ręcznik.

Zadanie 16.

Po umyciu oczu, opiekun wykonując toaletę twarzy pacjentce nieprzytomnej, powinien zacząć mycie od

- A. ust.
- B. nosa.
- C. czoła.
- D. policzków.

Zadanie 17.

W trakcie toalety porannej podopiecznego opiekun użył szczoteczki do oczyszczenia paznokci. Co należy zrobić ze szczoteczką po zakończeniu toalety?

- A. Umieścić w środku dezynfekcyjnym, a następnie wysuszyć.
- B. Zdezynfekować środkiem do dezynfekcji narzędzi w sprayu, umyć, wysuszyć.
- C. Wypłukać, zdezynfekować środkiem do dezynfekcji narzędzi w sprayu, wysuszyć.
- D. Umieścić w środku dezynfekcyjnym, po odpowiednim czasie wyjąć, wypłukać, wysuszyć.

Zadanie 18.

Podczas karmienia opiekun poczuł nieprzyjemny zapach z ust chorego. Powinien zalecić choremu przede wszystkim

- A. płukanie jamy ustnej.
- B. zmianę pasty do mycia zębów.
- C. mycie zębów po każdym posiłku.
- D. zmianę szczoteczki do mycia zębów.

Zadanie 19.

Pielęgniarka zleciła opiekunowi medycznemu całkowitą zmianę bielizny pościelowej u ciężko chorego. W jakiej kolejności, od góry, powinna być ułożona pościel na tacy?

- A. Podkład płócienny, prześcieradło, poszewki na poduszki, poszwa na koc.
- B. Poszewki na poduszki, prześcieradło, podkład płócienny, poszwa na koc.
- C. Poszwa na koc, podkład płócienny, prześcieradło, poszewki na poduszki.
- D. Poszewki na poduszki, podkład płócienny, poszwa na koc, prześcieradło.

Zadanie 20.

Opiekun medyczny przygotowuje przybory i sprzęt do mycia włosów pacjentki leżącej w łóżku. Jak powinien postąpić?

- A. Sprawdzić sprzęt, rozmieścić przy łóżku oddzielnie przybory osobiste i sprzęt wielorazowy, wlać do dzbanka wodę o temperaturze 30°C.
- B. Przynieść oddzielnie każdy z przyborów i sprzęt z pokoju przygotowawczego, ustawiając w pobliżu łóżka w zasięgu ręki.
- C. Sprawdzić sprzęt, rozmieścić przy łóżku potrzebne przybory i sprzęt, nalać wodę do dzbanka.
- D. Rozmieścić przy łóżku potrzebne przybory i sprzęt, nalać wodę do dzbanka.

Zadanie 21.

Jaka jest właściwa kolejność czynności podczas zakładania koszuli nocnej pacjentce z obrzękniętym, zaczerwienionym prawym przedramieniem?

- A. Od rękawa lewego, przez głowę, rękaw prawy, wyprostowanie pod plecami i pośladkami.
- B. Od rękawa prawego, przez głowę, rękaw dalszy, wyprostowanie pod plecami i pośladkami.
- C. Przez głowę, rękaw dalszy, rękaw bliższy, wyprostowanie pod plecami.
- D. Obie ręce naraz, a następnie przez głowę.

Zadanie 22.

Pacjent oddziału opiekuńczego oddał stolec. Niedokładnie oczyścił krocze i pośladki. Opiekun medyczny odebrał basen. Jakie czynności powinien wykonać?

- A. Umyć pacjentowi ręce i wywietrzyć salę.
- B. Uporządkować otoczenie, umyć pacjentowi krocze i ręce.
- C. Umyć pacjentowi krocze, pośladki, ręce i wywietrzyć salę.
- D. Wywietrzyć salę, uporządkować otoczenie, umyć pacjentowi ręce.

Zadanie 23.

W trakcie wymiany worka stomijnego u pacjentki, opiekun medyczny do umycia skóry wokół stomii, powinien wykorzystać

- A. napar z szalwii i mydło.
- B. ciepłą wodę z mydłem.
- C. napar z rumianku.
- D. ciepłą wodę.

Zadanie 24.

Leżący na małej poduszce pacjent ze stwardnieniem rozsianym ma trudności z połykaniem tabletek oraz utrzymaniem ich w dłoniach. W jaki sposób należy mu pomóc w przyjmowaniu leków?

- A. Rozdrobnić leki i podać płyn do popicia.
- B. Podać płyn do popicia i położyć leki na jego dłoni.
- C. Podnieść wezglowie, rozdrobnić leki i podać płyn do popicia.
- D. Podnieść wezglowie, położyć leki na jego dłoni i podać płyn do popicia.

Zadanie 25.

W profilaktyce przeciwoleżynowej u pacjenta leżącego w łóżku z kończyną dolną unieruchomioną na wyciągu, opiekun medyczny powinien zastosować

- A. 70% alkohol.
- B. mydło siarczkowe.
- C. środek natłuszczający.
- D. puder antybakteryjny.

Zadanie 26.

W ułożeniu bocznym nie należy układać podopiecznego

- A. długotrwale leżącego w celu zapobiegania odleżynom.
- B. przytomnego w celu podania posiłku.
- C. z porażeniem połowicznym.
- D. nieprzytomnego.

Zadanie 27.

Chora po przebytych udarach mózgu cierpi na lekki niedowład połowiczny lewostronny. W celu asekurowania chorej podczas schodzenia po schodach opiekun powinien stanąć

- A. za chorą bliżej strony zdrowej.
- B. po stronie niedowładnej, trzy stopnie poniżej chorej.
- C. po stronie niedowładnej, jeden stopień poniżej chorej.
- D. na tym samym poziomie co chora, od strony sprawnej kończyny dolnej i górnej.

Zadanie 28.

Pacjent samodzielnie wykonuje ćwiczenia polegające na swobodnym zginaniu i prostowaniu kończyn dolnych w stawach kolanowych. Ćwiczenia te zalicza się do grupy

- A. biernych.
- B. czynnych.
- C. oporowych.
- D. wspomaganych.

Zadanie 29.

Prawidłowy sposób karmienia podczas posiłków pacjenta polega na

- A. podawaniu mu pokarmów płynnych powoli łyżką, pokrojeniu pokarmów stałych, wytarciu mu ust.
- B. podawaniu pacjentowi pokarmów płynnych powoli łyżką, pokrojeniu pokarmów stałych, umyciu mu zębów.
- C. położeniu serwety pod brodę pacjenta, podawaniu mu pokarmów płynnych powoli łyżką, pokrojeniu pokarmów stałych, umyciu mu zębów.
- D. położeniu serwety pod brodę pacjenta, podawaniu mu pokarmów płynnych powoli łyżką, pokrojeniu pokarmów stałych na małe porcje i podanie ich, umyciu mu zębów i wytarciu ust.

Zadanie 30.

Pielęgniarka zleciła opiekunowi medycznemu umycie głowy pacjentki. Opiekun powinien przygotować wodę o temperaturze w zakresie od

- A. 20°C do 25°C.
- B. 26°C do 30°C.
- C. 31°C do 35°C.
- D. 36°C do 39°C.

Zadanie 31.

Jeżeli podczas wymiany worka na mocz u pacjentki opiekun zauważył w drenie worka krew, powinien

- A. powiadomić pielęgniarkę i czekać z wymianą worka na jej decyzję.
- B. pobrać próbkę moczu i zanieść ją do laboratorium w celu wykonania badań.
- C. podłączyć czysty worek, a brudny wyrzucić do pojemnika na odpady zakaźne.
- D. podłożyć pod uda pacjentki poduszeczkę, aby ułatwić wypływ moczu z cewnika.

Zadanie 32.

Brudny worek urostomijny należy wrzucić do jednorazowego worka foliowego w kolorze

- A. czerwonym.
- B. niebieskim.
- C. czarnym.
- D. żółtym.

Zadanie 33.

Podczas mycia całego ciała pacjenta opiekun medyczny zauważył, że nie dba on o czystość stóp oraz ich paznokci. Powinien wykonać moczenie stóp, mycie paznokci szczoteczką oraz

- A. obcięcie paznokci na wysokości opuszki paliczków dalszych, dokładne osuszenie stóp.
- B. obcięcie paznokci prosto bez zaokrąglenia brzegów, usunięcie zrogowaciałego naskórka.
- C. usunięcie zrogowaciałego naskórka, obcięcie paznokci pozostawiając zaokrąglone brzegi, osuszenie stóp.
- D. obcięcie paznokci na wysokości opuszki paliczków dalszych prosto bez zaokrąglenia brzegów, usunięcie zrogowaciałego naskórka, dokładne osuszenie stóp.

Zadanie 34.

W celu zapobiegania odleżynom u osoby, która przez kilka godzin dziennie siedzi na wózku inwalidzkim, wózek ten najlepiej wyposażyć

- A. w poduszkę zmiennociśnieniową.
- B. w poduszkę z trawy morskiej.
- C. w kółko gumowe.
- D. w koc.

Zadanie 35.

Na oddziale neurologicznym przebywa 35-letnia pacjentka ze stwardnieniem rozsianym. Ze względu na niedowład kończyn dolnych przemieszcza się na wózku inwalidzkim. U chorej nie występuje drżenie kończyn górnych. W celu wypełnienia czasu wolnego i zachowania sprawności kończyn górnych należy zaplanować dla podopiecznej

- A. długie spacery po okolicy.
- B. czytanie czasopism i książek.
- C. wykonywanie prac ręcznych.
- D. oglądanie telewizji w pokoju.

Zadanie 36.

79-letnia pacjentka cierpi na zaawansowaną chorobę zwyrodnieniową ze zmianami w dużych stawach kończyn górnych i dolnych. W tej sytuacji, w przemieszczaniu się na dalszą odległość, należy zapewnić podopiecznej

- A. sprzęt ślizgowy.
- B. wózek inwalidzki.
- C. aparat ortopedyczny.
- D. obuwie ortopedyczne.

Zadanie 37.

Podopieczny przebywa w zakładzie opiekuńczo-leczniczym. Ma niewielkie kłopoty z pamięcią i orientacją, ale potrafi samodzielnie wrócić do placówki. Jest przyzwyczajony do codziennych spacerów w pobliskim parku i spotkań ze znajomymi. W jaki sposób, w czasie spacerów, opiekun medyczny powinien zapewnić podopiecznemu bezpieczeństwo?

- A. Zaopatrzyć go w identyfikator.
- B. Nakazać innym chorym opiekę nad nim.
- C. Powiadomić najbliższą rodzinę o problemie.
- D. Zawsze towarzyszyć podopiecznemu podczas wyjść z ośrodka.

Zadanie 38.

Sprzęt przedstawiony na fotografii stosuje się w celu pomocy w adaptacji do zaistniałych zmian choremu

- A. z owrzodzeniem podudzi.
- B. z przetoką żołądkową.
- C. ze stomią.
- D. z astmą.

Zadanie 39.

Pacjent po zawale mięśnia sercowego jest osłabiony, ma trudności z siadaniem. W celu umożliwienia pacjentowi przyjęcia pozycji siedzącej na łóżku z opuszczonymi nogami opiekun medyczny powinien

- A. podać mu rękę i polecić, aby usiadł.
- B. podać mu drabinki i polecić, aby usiadł.
- C. podłożyć jedną rękę pod jego plecy, drugą przytrzymać kołdrę.
- D. podłożyć jedną rękę pod jego plecy, drugą pod kolana i posadzić go.

Zadanie 40.

Po wykonaniu mycia ciała pacjentki, używany do tej czynności fartuch ochronny, opiekun medyczny powinien umieścić w worku foliowym koloru

- A. żółtego.
- B. czarnego.
- C. czerwonego.
- D. niebieskiego.

